

דרום-אפריקה: להכות בסיגנון ישראלי

אירלנד, טרי קארלין, הגדיר את מדיניות התעסוקה של מרגרט תאצ'ר כ"נפשעת". תאצ'ר הנהיגה מדיניות כלכלית המעודדת אבטלה בכל בריטניה. הפכה ערים תעשייתיות רבות באי הבריטי למוקדי מצוקה כלכלית חברתית מסוכנים ביותר. את צפון-אירלנד הוניהח הממשלה השמרנית עוד יותר. התעשיות המסורתיות של

40 מיליארד דולר, השפיע לרעה על מצב התעסוקה בגרמניה. שר הכלכלה הגרמני, הבנקאילשעבר אוטו לאנסדורף, אף הזהיר את הגרמנים שעיון החיים הקלים חלף לו, לפחות לזמן הקרוב. אין להתפלא, לכן, שהגרמנים הסירו את הבלמים על תעשיית-הנשק. עיסקת הסנקים הגדולה עם סעודיה היא רק ההתחלה. לא רק שימעון פרס יודע שקל מאוד לייצא נשק.

קשיי דו"ר. ההתמרמרות ההולכת וגוברת בגרמניה הביאה לשתי הפגנות גדולות ואלמות בפרנקפורט ובי מערב-ברלין. הסיבה הרישמית להפגנות היתה, בעיקר, מצוקת-הדו"ר, אבל המוטיבציה היתה שמאלית, והסיסי מות נשאו אופי אנטיאמריקאי מובהק. כתב הארץ בגרמניה, דניאל דגן, ועמיתו במערב-אירופה מדווחים שהכרזות האווירה הכללית הזכירו את האווירה האנטי-אמריקאית ששררה בגרמניה בשלבים האחרונים של מלחמת ויאטנאם. בעיקר מחו המספנים על הסיוע המאסיבי שגיישה ארצות-הברית לכת השלטת, הרצחנית, באליסאלודור שבמרכז יבשת אמריקה.

מעניין ואופייני שהארץ מלגלג על המחאה נגד זוועות אל-סאלודור. בכותרת המישנה של הידיעה על ההפגנות האלימות בגרמניה נאמר:

מחאה על קשיי דו"ר ועל... הדיכוי באליסאלודור. בכך הגיעה לשיא קרתנותו של העיתון, האמור לשרת את השכבות האינטליגנטיות, המבוססות, בציבור הישראלי.

קריין רדיו יוהנסבורג בשפה האנגלית נשמע מרוצה מאוד מעצמו. זה עתה חזרו כוחות דרום-אפריקה בשלום לבסיסם, אחרי פעולת-תגמול רצחנית בפרברי מאפוטו, בירת מוזמביק השכנה. הקריין הגדיר את המיבצע כפעולה

לתעמולה הדרום-אפריקאית בישראל גוסף בשבועות האחרונים נכס ראוי לשמו. יורם המזרחי (38), כתב הארץ ורשות-השידור ביוהנסבורג, הציף את ישראל בחומר מגמתי מובהק ואוהד לממשלה הגיוענית בפרט, סוריה, השואבת השראתה מהנאצים. המזרחי הוא דמות די אפיינית לעידן רפול בצה"ל. בצעירותו התנדב לצנחנים, לא סיים את שירותו ביחידה, ובוודאי שלא היה בקורס קצינים. אף על פי כן הפך אותו רפול, או אלוף פיקוד הצפון, לקצין בכיר, בשל קשריו עם סעד חדאד המפוקפק מדרום לבנון. **מצורע בינלאומי.** השבוע דיווח המזרחי על חומר

אלסטר, בעיקר המספנות, שבתו כמעט כליל מעבודה, מהעדר הזמנות השקעות, גם תעשיית הטכסטיל נפגעה. 9,000 עובדים הועסקו בתעשייה זו ב-1974. השנה ירד המיספר ל-2500 ומומחים צופים ירידה נוספת כבר בחודשים הקרובים.

מדיניותה החדשה של תאצ'ר מהווה נסיגה בולטת מהשיטה שנוקטה על-ידי כל הממשלות הקודמות בבריטניה. בעשר השנים שקדמו לתאצ'ר היתה מדיניות של העדפה ברורה לאלסטר, כדי לנסות להגיע ליציבות ולמנוע את נהירת הנוער לאירגוני הטרור משני הצדדים. ה"ליברליזם" הבלתי אחראי בנוסח תאצ'ר שלל מראש כל אפשרות לשיקול פוליטי-חברתי כנידבד-יסוד למדיניות כלכלית. את התוצאה — טירור, שפיכת דמים ללא תקדים, מרירות וניכור נוראים — יקצור העם הבריטי כולו.

מאלי:

אוכל ופרוטקציה

הבמאי הבריטי פיטר טיילור, שהפיק סידרת סרטים בשם הפוליטיקה של הרעב, נהוג להתרגש יתר על של הבייבי-טק, פנורמה, אינו נוהג להתרגש יתר על המידה מתופעות חריגות שבהן הוא נתקל בעבודתו. מאלי הצליחה להפתיע גם אותו. טיילור נתלחה למישלחת של ועדת וילי ברנדט, במיסגרת השלמת הסקר

ראשי-ממשלה תאצ'ר מדיניות נפשעת באירלנד

בשנת 1932 היה עיתון קרתני מדווח על הפגנה אנטי-נאצית בצרפת במילים: "מחאה על קשיי-דו"ר ועל... הדיכוי בגרמניה."

צפון-אירלנד:

אבטלה וטירור

ששת המחוזות האיריים של צפון-אירלנד (אלסטר) מהווים מקור פורענות מתמיד עבור שילטונות בריטניה. המדיניות המכוונת של טיפוח הרוב הפרוטסטנטי וקיפוח שיטתי של המיעוט הקתולי, קצרה פרי מר של שינאה, טרור, פצצות, מעשי-רצח יומיומיים.

מיום ליום גוברים בבריטניה הקולות הדורשים את הסתלקותה החד-צדדית של בריטניה מאלסטר. נראה שהתהליך ההיסטורי יביא, לבסוף, לאיחוד האי ארי כולו, ולהגירת תושבים פרוטסטנטים רבים לבריטניה. אך עד ששתי החברות בשוק האירופי המשותף, בריטניה והרפובליקה האירית, יגיעו להסכם שיתקבל על דעת המחוגים בשני הצדדים, עוד ישפך דם רב בצפון-אירלנד. אך בעיית הטרור איננה היחידה המעסיקה את תושבי צפון-אירלנד. פוליטיקאים איריים רבים סבורים, שהמצב הכלכלי החמור ובעיקר האבטלה הגוברת והולכת, מוניהם את האירגונים הקיצוניים משני הצדדים בכוח אדכ צעיר, נושא מלא מרירות.

העיתונאית מארי הולנד מדווחת השבוע מבלפאסט, שירות מ-17 אחוז מכוות-העבודה בצפון-אירלנד הוא עתה מובטל מאונס. עד סוף השנה יגיע שיעור המובטלים ל-21.5 אחוז. עד לפני כשנה היו רוב המובטלים באלסטר קתוליים, כיום התפשטה האבטלה בכל אזורי אלסטר ופגעה גם בפרוטסטנטים רבים. **הפעוף החביב.** ראש האגודים המיקצועיים בצפון-

עיתונאי יורם המזרחי (עם רביסרן חדאד) קשרים מפורקים

תעמולה של אש"ף שנתפס על-ידי הצבא הגיועני בפשיטה שלו על מחנה תנועת השיחור, הקונגרס הלאומי האפריקאי, ממוזמביק, כן סיפר העיתונאי הישראלי, שמדריכים מטעם ה"מחבלים" אימנו את לוחמי הקונגרס.

המזרחי לא הבין, כנראה, שהוא מנהל תעמולה פורי אש"ף. סיוע למתקוממים השחורים נגד מישרת ה"אפרטהייד" מהווה תעודת-כבוד פוליטית ואנושית. לעומת זאת מהווה העזרה הישראלית לגיוענים בפרטוריה לא רק חיפה מוסרית, אלא מקור ניצחי לבעיות ביחסי מדינת-ישראל עם רוב מדינות העולם, המתייחסות, ובצדק, לדרום-אפריקה כאל מצורע בינלאומי.

אין ספק שהשחצנות הדרום-אפריקאית גברה בעיקר בגלל עידן רונאלד רגן-אלכסנדר הייג בארצות-הברית. ההכרזות התוקפניות של שני המדינאים בנוסח שנות ה-50, עודדו את תוקפנות ממשלת פיטר בותא בפרטוריה. בותא רואה בצעם עליית רגן לשלטון את הסנונית הראשונה, המבשרת על שינוי באקלים הפוליטי במערב, בכיוון נוח יותר לדרום-אפריקה. הוא הזהיר את ראש ממשלתה המרכסיסטית של מואמביק, סאמורה מאשל, שהתקפות צבא דרום-אפריקה יימשכו, עד שיגורשו כל מנהיגי הקונגרס הלאומי האפריקאי. מאשל אף נדרש להפסיק כל סיוע לתנועת-השיחור.

הפעולה במוזאמביק היא רק חלק ממעשיית-תוקפנות שיטתית, המכונים, "פעולות עונשין", נגד אנגולה, זאמביה וזימבאבואה. פעולות אלה מכוונות בעיקר נגד המחתרת הנאמבית, שוואפ, שהוכרה על-ידי האו"ם ועל-ידי רוב מדינות העולם, כמייצג הלגיטימי היחיד של העם בנאמביה.

מערב-גרמניה:

חזרה לוויאטנאם

יתכן שכמה עיתונאים ישראליים, שכתבו כימעט באקסטזה על התקופה השמרנית החדשה, על אמריקה היפה ועל המיפנה הימני בכל המערב, הקדימו לשמוח. ההכרזות השחצניות של רונאלד רגן, חידוש סיגנון המילי-זמה הקרה, וסיום האוריינטציה על זכויות-האדם בעולם השלישי, כבר החלו לעורר תגובות-נגד.

אין לשכוח שבשתי הארצות האנגלו-סכסיות הראשיות, ארצות-הברית ובריטניה, שורת אבטלה גדולה. המיספרים הישראליים של המובטלים הם 8.5 מיליון בארצות-הברית ו-2.4 (3 מיליון עד סוף 1981) בבריטניה. גם בגרמניה עולה מיספרם של מחוסרי-העבודה, ממיספר נמוך-יחסית של 767 אלף מובטלים במאי 1980, הגיעו הגרמנים השבוע ל-1.4 מיליון, גם חשבון הדלק, שהגיע

בראש ישראל

ישראל ממש מכבדת בספר חדש שיצא לאחרונה בארצות הברית בשם "מכירות נשק בעולם המודרני". לאורך כל הספר המפורט והמרתק מוזכרת ישראל, תעשיית-הנשק והתעשייה האווירית שלה, עשרות פעמים. עיון מדוקדק באינדקס מוכיח שה"מחברים, סטאפני ניומן ורוברט הרבני, הזכירו את ישראל 70 פעמים. לשם השוואה מוזכרת בספר מעצמת-החל בריט-המועצות, רק 62 פעמים. רק ארצות-הברית של אמריקה עולה על ישראל בשטח זה.

כך קרם עור וגידים חזונו הסוציאלי-דמוקראטי של יו"ר מיפלגת-העבודה, ח"כ שימעון פרס, הגאה על כך שהניח יסוד לייצוא נשק כנדבך יסוד בכלכלה הישראלית.

על הפער הכלכלי בין הצפון התעשייתי לדרום החקלאי. ראש המישלחת הוכיח לו, בעזרת מיספרים רישמיים שקיבל משילטונות מאלי, שדמי השכירות של לילה אחד, במלון הפאר אחיטי בבירה, הם, כפולים מהכנסתו השנתית הממוצעת של אורח הארץ האפריקאית. גם יתר מימצאיו של טיילור לא היו מחמיאים ביותר למאלי. שליטי הארץ, למרות הרתוריקה הסוציאליסטית שלהם, קיבלו סיוע מערבי, בעיקר מארצות-הברית. מומחיה-הסיוע האמריקאים הקציבו למאלי, מאז 1973, סכום של 10 מיליון דולר, להרחבת שטחי הדוחן, שהוא המאכל הבסיסי של איכרי מאלי. השילטונות העבירו רק 20 אחוז מסכסי הסיוע לנזקקים באמת. בכפרים הנידחים של מאלי, שאר הכסף הוקצב אמנם לגידול דוחן, אבל זה הועבר ישירות כדי להאכיל את 60 אלף הפקידים והשוטרים לימיניהם, המאכלסים את המנגנון הממשלתי. אלה מהווים את האוכלוסיה הפוליטית של מאלי, את המרכז החברתי והכלכלי. בהעדר חדייה פוליטית ממשית לפירפיה, לא טרחה הממשלה להזין כראוי את רוב האוכלוסיה, הסובלת מחרפת רעב ממשית.

זוהי דוגמה קלאסית למצבן של כ-40 מדינות עניות באמת בעולם. סיוע חוץ קטן, בלתי מספיק, וחלוקה פרוטקציונרית, בלתי צודקת.